



Broj: 01-07/02-04-51929-⁷³/24
Sarajevo, 23. 12. 2024. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r Okerić Elvedina, predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo

PREDMET: Odgovor, dostavlja se

Cijenjeni,

Klub zastupnika Socijaldemokratske partije BiH u skladu sa članom 213. stav (1) Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 41/12, - Drugi novi prečišćeni tekst 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka), na 17. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 26.11.2024. godine, u okviru tačke dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, uputio je zastupničku inicijativu:

Inicijativa:

„Inicijativa za izmjenu Pravilnika o izricanju odgojno-disciplinskih mera u osnovnim i srednjim školama (Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 33/24) i to člana 9. stav (3), član 10. stav (1), član 11., člana 8. st. (5), (6) i (11) Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interesi učenika i zaštititi učenika (Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 33/24). Također, dostavlja se inicijativa da Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo pribavi mišljenje Federalnog ministarstva pravde u vezi sa Pravilnikom o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interesi učenika i zaštititi učenika.

Odgovor:

U vezi Vaše inicijative koja se odnosi na izmjene člana 9. stav (3) i člana 10. stav (1), a koji se odnose na izricanje najtežih odgojno-disciplinskih mera učenicima („premještaj u drugu najbližu osnovnu školu u Kantonu Sarajevo“ i „isključenje iz srednje škole“) želimo Vas informisati da član 1. Pravilnika o izricanju odgojno-disciplinskih mera u osnovnim i srednjim propisuje da se navedenim Pravilnikom propisuju vrste odgojno-disciplinskih mera u osnovnim i srednjim školama („Službene novine Kantona Sarajevo broj: 33/24) (u daljem tekstu: Pravilnik), ali i izrada Individualnog plana podrške i Individualnog plana brige što direktno implicira da je cilj osiguranje odgojno-obrazovne podrške ili brige, a ne sankcija ili kazna, jer je najbolji interes djeteta u fokusu ovog Pravilnika.

Tako je članom 3. Konvencije o pravima djeteta propisano:

„1. U svim akcijama u vezi sa djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interes djeteta biće od prvenstvenog značaja.



2. Države - potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili **drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, a da bi se ovo postiglo poduzeće sve zakonske i upravne mjere.**

3. Države – potpisnice će osigurati da se institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima“.

Članom 19. Konvencije o pravima djeteta je propisano:

„1. Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne, društvene i obrazovne mjere da bi se dijete zaštitilo od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploracije, uključujući i seksualno zlostavljanje dok je na brzi roditelja, zakonskih staratelja ili **bilo koje druge osobe koja brine o djetetu.**

2. Takve zaštitne mјere treba da u odgovarajućoj mjeri uključuju i djelotvorne postupke na **uspostavljanju društvenih programa da bi se pružila potrebna podrška djetetu i onima koji se** učeniku o djetetu, kao i drugih oblika sprečavanja i identifikacije, prijavljivanja, preporučivanja, istraživanja, liječenja i praćenja slučajeva zlostavljanja djece opisanih ranije i, kada je to potrebno, sudsko uključivanje.“

Član 3. stav (1) navedenog Pravilnika propisuje da se u osnovnim i srednjim školama u radu s učenicima s internaliziranim problemima u ponašanju ili neprihvatljivim oblicima ponašanja **prednost daje osiguranju odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana.**

Skrećemo pažnju da je i terminologija specifična, tako ne govorimo o kaznama niti sankcijama već prevashodno o odgojno-disciplinskim mjerama i odgojno-obrazovnoj podršci i tretmanu.

Dakle, navedene odredbe propisuju da nakon provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana najmanje 3 mjeseca, kao i ako u tom periodu ne dođe do promjene ponašanja učenika, možemo pristupiti izricanju najteže odgojno-disciplinske mјere. Nije nam cilj učenika sa neprihvatljivim ponašanjem ostaviti bez bilo kakve podrške i bez osiguranja uvjeta za promjenu neprihvatljivog ponašanja učenika, jer šta će se desiti i kakve posljedice mogu biti učeniku kojeg isključimo iz škole, možda je to učenik u riziku koji jedva čeka da napusti školske obaveze i prikloni se grupi koja učenika može poticati na gore oblike neprihvatljivog ponašanja, možda će biti prijestupnik u široj društvenoj zajednici, povrijediti nekoga i slično. Kada se događaj desi pitat ćemo se ko je odgovoran, ali niko ne postavlja pitanje šta smo svi (različite institucije i pojedinci) kao društvo učinili za učenike u riziku, jer interes djeteta je na prvom mjestu.

U vezi inicijavite za izmjenu člana 11. Pravilnika informišemo Vas da je Ministarstvo ranije pokrenulo proceduru izmjene navedenog člana, te će izmjena biti objavljena u Službenim novinama Kantona Sarajevo.

U vezi inicijative za izmjene člana 8. stav (5), (6) i (11) Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interesi učenika i zaštiti učenika, informišemo Vas da se u članu 8. stav (11) Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interes učenika i zaštiti učenika navodi da Evidencijski list iz pravilnika predstavlja službenu tajnu, uvažavajući najbolji interes učenika, te nekontrolisano otkrivanje podataka iz navedenog dokumenta o učenicima predstavlja povredu Zakona o zaštiti ličnih podataka i drugih zakona i podzakonskih akata koji propisuju zaštitu identiteta i podataka o maloljetnim osobama. Iz navedene odredbe jasno je navedeno



da se službene tajna odnosi na nekontrolisano otkrivanje podataka, te je u navedenoj odredbi upravo korištena riječ „nekontrolisano“, što ukazuje da dostavljanje podataka izvan kontrole odnosno ako te osobe nisu uključenje u proces zaštite najboljeg interesa djeteta, te ako dostavljanje tih podataka nije propisanom ovim Pravilnikom ili nekim drugim zakonom predstavlja povredu službene tajne. Želimo istaći neke od sinonima za riječ nekontrolisano, a to su: nepravilno, ilegalno, neadekvatno, neracionalno, bez nadzora i sl.

Dakle, Član 8. stav (10) Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interes učenika i zaštititi učenika propisuje da se na zahtjev Ministarstva, Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i na zahtjev direktora (iz stava (9) stava istog člana) prilikom vršenja nadzora, a u cilju praćenja vođenja evidencije isključivo u cilju osiguranju podrške učeniku, odnosno najboljeg interesa učenika na uvod dostavlja sadržaj evidencionog lista.

Dakle, ako odredba propisuje da nekontrolisano otkrivanje podataka predstavlja odavanje službene tajne i pokretanje disciplinskog postupka protiv radnika, ne možemo nadzor nad radom od strane Ministarstva, Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i nadzor od strane JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja smatrati nekontrolisanim odavanjem službene tajne. Naime, Ustavna nadležnost koja je povjerena ovom Ministarstvu, podrazumijeva uređenje odgojno-obrazovne politike, a što podrazumijeva rad i postupanje sa najosjetljivijom kategorijom našeg društva, a što nikako ne može ostati bez nadzora i praćenja rada i postupanja ovog Ministarstva. Kako bi Ministarstvo kao organ uprave moglo realizirati aktivnosti iz svoje nadležnosti česte su situacije u kojim se mora pokrenuti postupak utvrđivanja činjenica da li uposleni postupaju u najboljem interesu djeteta, a što i obavezuje ovo Ministarstvo i odredba Konvencije o pravima djeteta član 3. stav (3) Konvencije o pravima djeteta „Države – potpisnice će osigurati da se institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, **naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima**“.

U vezi Vaše inicijative da se Ministarstvo obrati Federalnom ministarstvu pravde kako bi provjerilo da li je podzakonski akt ovog Ministarstva, tačnije Pravilnik o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji intreres učenika i zaštititi učenika suprotnan Konvenciji o pravima djeteta, Krivičnom zakonu i sl. informišemo Vas da je ovo Ministarstvo u postupku izrade svih Pravilnika pribavilo mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo u kojem se navodi da Pravilnici „ne sadrži odredbe koje bi bile u suprotnosti sa odredbama ustava, kao i odredbama Zakona“, kao i mišljenje Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo u kojem se navodi da je Pravilnik „propis kojim se ne povrijeđuju prava zaštićena odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda kao i drugih pravnih akata kojima je utvrđena zaštita ljudskih prava i sloboda, te je ovo Ministarstvo prilikom donošenja podzakonskih akata na koje se Vaša inicijativa odnosi postupalo u skladu sa Zakonom i propisanom procedurom.

S poštovanjem,



Dostaviti:

1. Naslovu
2. A/a



Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-128

Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba